

ἀθουδιάζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθουδιάζει.

Παρουσιάζω ἐπιφάνειαν ὥσει ἐπιτεπασμένην διὰ τέφρας, ἐπὶ νόσου σταφυλῶν : Τὸ σταφύλι ἀθουδιάζει.

ἀθουριὰ ἢ, ἀμάρτ. ἀθ-θουριὰ Τήλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθρος διὰ τοῦ μεταβατικοῦ τύπ. *ἀθούρα. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. λάσπη-λασπούρα-λασπουριὰ κττ.

Τέφρα.

ἀθράκα ἢ, Ἡπ. Σέριφ. κ.ά. ἀθράκη Κρήτ. ἀθράκ' Ἰμβρ. ἠθράκα Ἄνδρ. Βιθυν. (Κατιρ.) Εὐβ. Ζάκ. Θεσσ. (Ζαγορ. κ.ά.) Θράκ. Ἰων. (Καράμπ. Σόκ.) Καπ. (Σίλ.) Μακεδ. (Σέρρ. κ.ά.) Μέγαρ. Νάξ. Πελοπ. (Καλάβρυτ. Μαντίν. κ.ά.) Προπ. (Ἀρτάκ. Κύζ. Πάνορμ.) Σάμ. Σέριφ. Στερελλ. (Λεπεν.) Τσακων. κ.ά. —ΚΠασαγιάνν. Μοσκ. 74.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. ἀθράκι.

1) Μέγας σωρὸς ἀνημμένων ἀνθράκων, μεγάλη ἀνθρακιά Ἄνδρ. Θεσσ. (Ζαγορ.) κ.ά. —ΚΠασαγιάνν. Μοσκ. 74: Τὸς χωρίανους καρτέρας 'ς τοῖς αὐλῆς τοὺς ἠθράκα δλάναφτη καὶ τ' ἀρνὶ 'ς τὸ σουβλί περασμένο ΚΠασαγιάνν. ἔνθ' ἄν.

β) Ἡ πυρὰ ἢ ἀναπτομένη κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τὴν 24ην Ἰουνίου Θράκ. Συνών. λαμπρακιά, φανός, φωταρίδα. 2) Ἀνθρακιά, σωρὸς ἀνημμένων ἀνθράκων ἐν ἀρχῇ τῆς ἀποτεφρώσεως (ἄνευ σημ. μεγεθ.) Βιθυν. (Κατιρ.) Εὐβ. Ἡπ. Θεσσ. Θράκ. Ἰμβρ. Ἰων. (Καράμπ. Σόκ.) Καπ. (Σίλ.) Κρήτ. Μακεδ. (Σέρρ. κ.ά.) Μέγαρ. Νάξ. Πελοπ. (Καλάβρυτ. Μαντίν. κ.ά.) Προπ. (Ἀρτάκ. Κύζ. Πάνορμ.) Σάμ. Σέριφ. Στερελλ. (Λεπεν.) Τσακων. κ.ά. : Ἐβαλα φωτιά κ' ἔγινε ἠθράκα καλὴ Κατιρ. Ψένω 'ς τὴν ἠθράκα κάστανα Πελοπ. Ἀναψε φουγγαριά, ἔκαμε ἠθράκα τῶ ἔβαλε τὸ κρέας 'ς τὴν ἠθράκα τσαὶ ψηνότανε (φουγγαριά=πυρὰ) Μαντίν. Στριφογύριζε ἀκόμα 'ς τὴν σουβλά ἀπάνω σὲ μισοσβησμένη ἀθράκα Ἡπ. Παράχουσε ἀθρὰ ἀθράκ' νὰ μὴ σβήσ' Ἰμβρ. Συνών. ἀθρακιά, ἀθρακόβολη, ἀθρακοβόλι, ἀθρακοβολιά, ἀθρακωνιά. β) Τέφρα πεπυρωμένη Ζάκ. Ἰμβρ. Πελοπ. κ.ά. Πβ. ἀθρακούφη. 3) Χουρίδιον θῆλυ μὴ γεννήσαν (ὡς κατάλληλον πρὸς ὀπτησιν ἐπὶ τῆς ἀνθρακιάς) Εὐβ.

ἀθρακάλη ἢ, Ρόδ. ἀθραλάκη Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθράκα κατὰ τὸ ἀθάλη. Ὁ τύπ. ἀθραλάκη κατ' ἀναγραμματοσμόν.

1) Πεπυρωμένη τέφρα μετὰ μικρῶν ἀνημμένων ἀνθράκων. Πβ. ἀθράκα, ἀθρακιά, ἀθρακόβολη, ἀθρακούφη, χόβολη. 2) Κοῖλωμα, λακκίσκος ἐντὸς τοῦ κλιβάνου, ἔνθα συσσωρεύονται οἱ ἀνθρακες. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀθροκούφη 2.

ἀθρακαρέα ἢ, ἀμάρτ. ἠθρακαλέα Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθρακάρει.

Ποσὸν ἀνθράκων ἢ ἀσβόλης, τὸ ὅποιον δύναται νὰ περιλάβῃ ἐν ἀθρακάρει, ἤτοι σιδηροῦν πτυάριον ἀνθράκων ἔνθ' ἄν. : Ἐδανείστα ἔσαν ἠθρακαλέαν καρβῶνᾶ Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Ἐσαν ἠθρακαλέαν χαβζάλ' (ἀσβόλη) Τραπ.

ἀθρακάρει τό, ἀμάρτ. ἠθρακάρ' Πόντ. (Τραπ.) ἠθρακάλιν Πόντ. (Οἶν. Τραπ.) ἠθρακάλ' Πόντ. (Ἄμισ. Ὁφ. Σαράχ. Τραπ. Χαλδ.) ἠθρακάλιν Πόντ. (Κερασ.) ἠθροκάρ' Πόντ. (Ὁφ.) ἠθοκάριν Πόντ. (Ὁφ. Σαραχ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθράκα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρει (II).

1) Πτύον μετάλλινον μετὰ λαβῆς χρησιμεῖον πρὸς μεταφορὰν ἀνημμένων ἢ μὴ ἀνθράκων ἔνθ' ἄν. : Γομώνω τὸ ἠθρακάλ' καρβῶνᾶ Τραπ. Συνών. πυρφόρος. 2) Κόφινος ἀνθράκων Πόντ. (Χαλδ.) : Ἐδάντ' ἄτον πέντε θρακάλᾶ.

***ἀθρακαρόπουλλο** τό, ἠθρακαλόπον Πόντ. (Τραπ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀθρακάρει.

Μικρὸν μετάλλινον πτύον χρησιμεῖον πρὸς μεταφορὰν ἀνθράκων.

ἀθράκι τό, Ἡπ. Κάλυμν. Κέρκ. Κρήτ. Λευκ. Σύμ. κ.ά. —ΚΧατζοπ. Τάσω 75 ΚΠαλαμ. Καημοὶ λιμνοθάλ. 109 Λεξ. Λάουνδ. ἀθράτ' Πόντ. (Ὁφ.) ἠθράκι Λευκ. Παξ. κ.ά. —ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3,233 (ἐκδ. Μαρασλή).

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀνθράκιον = εἶδος μέλανος λίθου, πύραυρος.

1) Συνήθως κατὰ πληθ., οἱ ἐσβεσμένοι ἀνθρακες Παξ. : Ἄσμ.

Κ' ἔτρεξε ἡ κακόγρια | μὲ τὰ θράκια 'ς τὴν ποδιά

β) Σωρὸς ἀνημμένων ἀνθράκων Ἡπ. Κάλυμν. Κέρκ. Κρήτ. Λευκ. Πόντ. (Ὁφ.) Σύμ. κ.ά. —ΚΧατζοπ. ἔνθ' ἄν. ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν. ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν. Λεξ. Λάουνδ. : Ἡ φωτιά ἔδ' πολλὰ ἀθράτ' Ὁφ. Θέσο τὴν ῥόκα 'ς σ' ἀθράτ' νὰ ψέδκεται αὐτόθ. Σὲ λίγο τὰ ξύλα γίνανε θράκια καὶ δὲν τσιτσιρίζαν πρὸς ΚΧατζοπ. ἔνθ' ἄν. || Ποιήμ.

..... Σωρὸς χλωρὰ κλωνάρια
καὶ ἠθράκια ποῦ ξεπίνιζαν.....

ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν.

Σ τὴ γωνιά σου σβήσαν καὶ τὰ ἠθράκια

ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν. 2) Ἡ ἐστία Σύμ. : Παροιμ. Ἀβγα σοῦ ὁ Φλεβάρης νὰ μπῶ γὰρ ὁ Μάρτις, νὰ κάμω γραιὲς καὶ γέροντες νὰ κατοικοῦσ' 'ς τ' ἀθράκια (ἐπὶ τοῦ σφοδροῦ ψύχους τοῦ Μαρτίου, τὸ ὅποιον δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς ἐστίας οὐδὲ διὰ τὰς φυσικὰς τῶν ἀνάγκας). 3) Οὐροδοχεῖον, ἀμὶς Σύμ. Πβ. Ἡσύχ. «ἀνθράκιον χυτροπόδιον». Ἡ σημ. ἐκ τῆς πεπαλαιωμένης χύτρας, ἣτις χρησιμεῖται ὡς πύραυρον πρὸς ἐναπόθεσιν ἀνημμένων ἀνθράκων καὶ ὡς οὐροδοχεῖον. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγειάστρα.

ἀθρακιά ἢ, Ἡπ. Θεσσ. (Ζαγορ.) Καπ. (Σινασ.) Κεφαλλ. Λευκ. Ρόδ. κ.ά. ἀθ-θρακιά Κῶς ἀδραξιά Κύπρ. (Πάφ.) ἀγραξιά Κύπρ. ἀτρατιά Μεγίστ. ἀτρατὰ Μεγίστ. ἠθρακιά Αἰγίν. Ἡπ. Λευκ. Μακεδ. (Πάγγ.) Νίσυρ. κ.ά. ἠθρατῶα Μέγαρ. ἠθρατῶα Κύπρ. (Ὁρειν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀνθρακιά.

1) Σωρὸς ἀνημμένων ἀνθράκων, οἱ ὅποιοι ἔχωνεύθησαν καλῶς Ἡπ. Θεσσ. (Ζαγορ.) Καπ. (Σινασ.) Κεφαλλ. Κύπρ. (Ὁρειν. Πάφ. κ.ά.) Κῶς Λευκ. Μακεδ. (Πάγγ.) Μεγίστ. Ρόδ. κ.ά. : Ψῆν-νω 'ς τὲς ἀγραξίεες ὀφτόν Κύπρ. Ἡ φωτιά ἔκαμεν ἀτρατῶαν Μεγίστ. β) Τέφρα μετὰ μικρῶν ἀνημμένων ἀνθράκων ἀνάμεικτος Μεγίστ.